

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

Η ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΩΔΗΣ ΖΩΗ ΤΟΥ ΠΟΙΗΤΟΥ ΑΡΘΟΥΡΟΥ ΡΕΜΠΩ

Η δίψα του πρὸς τὸ ἄγνωστο, τὰ ταξείδια, τὴς περιπέτειες, Σχίζει τὰ ἔργα του καὶ φεύγει ἀπ' τὸ Παρίσι, χωρὶς νὰ ξέρῃ ποῦ πᾶει!... Μόνος καὶ ἀνένταρος. Ἡ περιπλανήσις του. Στὴν Κύπρον. Στὴν Ἄγιαν Γῆν. Ἡ ἀφίξις του στὴν Ἀφρική. Ἡ ἐπιχειρήσις του. Προμηθευτὴς τοῦ Μενελίκ. Ἡ μαρτυρικὴ ἀφρώστεια του. Στὴ Γαλλία. Ἡ ἀφροίσις τῆς ἀδελφῆς του. Ὁ θάνατός του κλπ.

Μεταξὺ τῶν συγγραφέων ποὺ ἐξῆσαν ἐξαιρετικὰ περιπετειώδη ζωὴ, ἦταν καὶ ὁ Γάλλος ποιητὴς τοῦ δευτέρου ἡμίσεος τοῦ περασμένου αἰῶνος, Ἀρθούρος Ρεμπώ. Ὅλη του ἡ ζωὴ, καὶ ἰδίως τὰ τε-

λευταία του χρόνια ὄτρησαν ἓνα σωστὸ μυθιστόρημα.

Ὁ Ρεμπώ νεώτατος ἀκόμη ἐκίνησε τὴν προσοχὴ τῶν φιλολογικῶν κύκλων τοῦ Παρισιοῦ μὲ τὰ παράξενα, δυνατὰ, καὶ ἐξαιρετικῆς πρωτοτυπίας ποιήματά του. Ἡ φήμη του γρήγορα μεγάλωσε. Εἶχε θαυμαστάς, εἶχε μιμητάς. Κάποια ὁμοῦ δυσάρεστα περιστατικὰ ποὺ τὸν συνέβησαν, καὶ ἡ δίψα τῶν περιπετειῶν, τὸν ἔκαμαν ἑαφικὰ νὰ οἰκίῃ μὴ μῆρα ὅλα τὰ ἔργα του, νὰ θάψῃ ὀριστικὰ τὸ φιλολογικὸ του παρελθόν, καὶ νὰ φύγῃ ἀπ' τὴ Γαλλία.

Ποῦ πῆγαν; Στὸ ἄγνωστο. Μόνος, χωρὶς χρήματα, χωρὶς πείρα, χωρὶς τίς πρακτικὰς ἐκείνης γνώσεις, τίς ἀπαραίτητες γιὰ νὰ ἐπιτύχῃ κανεὶς ὅ ἓνα πρακτικὸ ἐπάγγελμα, ἔφυγε ἀποφασισμένος νὰ κἀνὴ ὅποιαδήποτε δουλειά, σὲ ὅποιοδήποτε μέρος τοῦ κόσμου, καὶ στοὺς πῶ ἀπομακρυσμένον καὶ στοὺς πῶ ἀγνοῖ. Στὴν ἀρχῇ, γιὰ κάμποσον καιρὸ, περιηγήθηκε ὀλόκληρη σχεδὸν τὴν Ἐθρώπην, κἀμόνοτας διάφορες δουλειὰς, ὡς καὶ τὸν ἐκφορετῆ ἀκόμη! Πῆγε ἀκόμη καὶ στὴν Κύπρον, γιὰ πολὺ λίγο ὁμοῦ καιρὸ, γιὰτὶ τὸν τραβοῦσαν τὰ μακρινότερα. τὰ πῶ ἄγνωστα μῆρη, ὅπου ἤλιπτε νὰ κἀνὴ μεγάλην περιουσία. «Θέλω, ἔγραψε σ' ἓνα του ποίημα, νὰ ψηφῆ τὸ δῆγμα μου στοὺς μεγάλους ἤλιους τῶν τροπικῶν»!...

Ἡ καθ'αυτὸ περιπετειώδης του ζωὴ ἄρχισε μὲ τὸ ταξείδι του στὴν Παλαιστίνην. Πελὸς, κἀμόνοτας διάφορους σταθμοὺς, ἐπῆγε ἀπὸ τὴν Γιάσταν στὴν Ἱερουσαλήμ. Κατόπιν ἀπὸ λιμάνι σὲ λιμάνι, ἐτρογύρισε ὅλες τίς φλογερὰς ἀκτῆς τῆς Ἐρυθρῆς Θαλάσσης, ζητῶντας ὅποιαδήποτε ἐργασία. Ἀλλὰ δὲν εὗρε καμμιά.

Τέλος ἐφθασε στὸ Ἄντεν καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἐπροχώρησε πρὸς τὰ ἐνδοτεία τῆς Ἀφρικῆς, στοὺς Χαρράρ. Στὸ Χαρράρ δὲν εἶνε ἐξακριβωμένο τὴ ἐργασίαν ἔκανε, φαίνεται ὁμοῦ ὅτι τὸν πῆρε συντεπῆρο του κάποιος ἄλλος Γάλλος, ἐγκατεστημένος ἐκεῖ, καὶ ὁ Ρεμπώ ὅτετρα ἀπὸ ἓνα χρόνον βοήθησε μὲ κεφάλαιον 40 χιλ.

φράγκων! Γιὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνην τὸ ποσὸν αὐτὸ ἦταν σημαντικὸτατο. Ἀλλὰ δὲν τὸν ἔφτανε τοῦ Ρεμπώ. Ἦθελε περισσότερα.

Ἡ δίψα του γιὰ κέρδη μεγάλη ἤθελε ὀλοένα. Τίποτε δὲν ποθοῦσε παρὰ νὰ γίνῃ πλοῦσιος, ὅσο τὸ δυνατόν πλουσιώτερος. Καὶ τότε γιὰ νὰ πραγματοποιήσῃ τὸν πόθον αὐτὸν οὐδέποτε μὴ γίνῃ προμηθευτὴς τοῦ Μενελίκ, τοῦ μετέπειτα βασιλέως τῆς Ἀβησσυνίας, καὶ τότε βασιλεῖα τοῦ Κοά, μικροῦ κρατιδίου τῆς Ἀφρικῆς.

Ἀποῦ παραγγέλει λοιπὸν δύο χιλιάδες τουφέκια στὸ Βέλγιο, προχώρησε πρὸς τὸ κράτος τοῦ Μενελίκ καὶ ἐτάξιμνος στὴν Γαζούρα. Ἐνα χωριὸ μὲ υμωκρὰς ἀχυρῆνας κολῆβες, μαζεμένους γύρω αὐτῶν μερικὰ ἰσχνὰ καὶ θλιβερὰ φοινικόδεντρα. Στὴν Γαζούρα ὁ Ρεμπώ ὀργάνωσε τὰ καρβάνια ποὺ θὰ μετέβησαν στὸν Μενελίκ τὰ τουφέκια καὶ ἐξῆνετα χιλιάδες φινιγγιὰ. Ἦταν μὴ δουλειὰ ποὺ ὑπέλογε ὅτι θὰ ἀπέφερε κέρδος 80 χιλ. φράγκων.

Ἐξῆ ὀλόκληρου μηνὸς ἔκανε ὁ ἔμπορος ποιητῆς ὡς ποὺ νὰ ἐτοιμάσῃ τὸ καρβάνι του. Ἐπιτέλους τὸ ἐτοιμάσε, τὴν στιγμὴν ὁμοῦ ποὺ ἦταν ἐτοιμὸς νὰ ἀναχωρήσῃ, πέθανε ὁ συνταξιοῦ του κ' ἐτοῦ ἀναγκάστηκε νὰ φύγῃ μονοχῶς.

Τὸ ταξείδι του ὡ; τὴν Ἀβησσυνία ἐγίνε ὀμαλό, χωρὶς κανένα ἀπρόοπτο. Τὸ καρβάνι σὸν τεριστὸν φρεῖδι ποὺ ποτε κοιουσιρῆσαι, πότε τεντώνεται, περνοῦσε ἀπὸ πρόσωνος λόφους καὶ χαροῦμενας πεδ ἀδες ὅπου ἐβρισκαν ἀπειρες κατοικίαις καὶ πρόβωτα. Γυναικὲς ἔτρεχαν κἀθε τόσο στὸ πῆροσμά του, γιὰ νὰ ποῦ ἵουσον στὸν Ρεμπώ καὶ τὴν συνοδεία του τῶν ἀ καὶ βουτῶν, παοολεμμέναις καὶ ὀ ἰδαις ἀπ' τὴν κορφή ὡ; τὰ νύχια μὲ βούτερον ποῦ τίς ἔκανε ἀπὸ ἐξ. Καθὼς προχωροῦσαν, συναντοῦσαν κοποδια πύθικον, πῶ ἐφφυγαν βγαζόντας πορᾶξενες, διαπερατικῆς φωνῆς, καὶ τὰ βράδωτα

μὲς στὶς σκηνῆς τῶν ἀκουγαν μακρινὰ μουγκριόματα λιονταριῶν ποὺ τοὺς ἔαμαν ν' ἀνατριχίζουον.

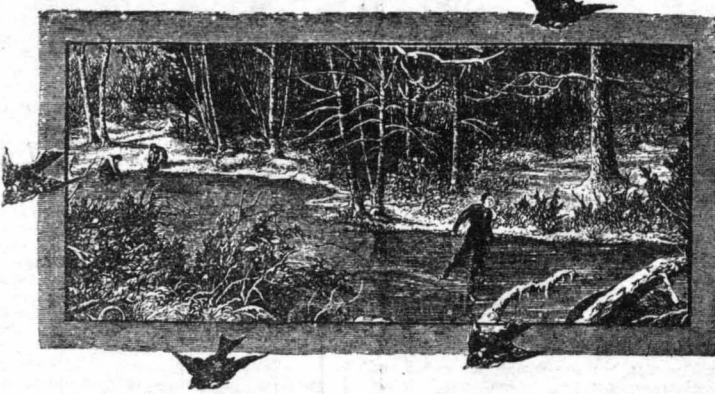
Ἐληθοῖζαν στὴν Ἀβησσυνία. Σὲ λίγες μέρες τὸ ἐμπορεῖμα θὰ παρεδίετο, καὶ ὁ Ρεμπώ θὰ ἔπαυρε τὴν ἀμοιβὴ του.

Ἀλλὰ γιὰ κακὴ τύχη του ὁ Μενελίκ δὲν ἦταν ἐκεῖ, ποὺ φανταζότανε ὅτι θὰ τὸν εὗρισκε ὁ Ρεμπώ. Ἐπιτέλους μετὰ πολλὰς περιπέτειες τὸν βρῆκε, μὰ τοῦ παρουσιάστηκε τῶρα ἓνα νῶ ἐμπόδιο. Ὁ Μενελίκ ἤθελε νὰ πληρώσῃ εἰς εἶδος καὶ ὄχι εἰς χροῖμα τὸν ἐμπορο-ποιητῆ. Ἐπικηλοῦσθαι μακροτάτους συζητήσεις, ὡς ποὺ ὁ Ἀφρικανὸς βασιλεῖς ἐπέισθη καὶ ἔδοκε μὴ συναλλαγτικῆν στὸν Ρεμπώ. Ὁ Ρεμπώ ἐξαργύρωσε τὴν συναλλαγτικῆν στὸ Χαρράρ καὶ ὅτετρα ἐπῆγε καὶ ἐξουοράστηκε στὸ Κάιρο.

Ἐτετρα ἀπὸ λίγο τὸν βρισκοῦμε ἔξω στὸ Χαρράρ, ἐγκατεστημένο ὀυστικὰ πῆσον ἐκεῖ. Ὁ τόπος τοῦ ἄρεος, ἔκανε καλὰς δουλειὰς καὶ ὀ ἰθαγενεῖς τὸν ἐλάτρευαν γιὰ τὴν γενναιοθωρία του καὶ τίς ἀγαθοεργίαις του. Ἡ φήμη του ἐμεγάλωνε ὀλοένα. Ἦταν λαοφιλέστατος σὲ ὀλο τὸ Χαρράρ. Ὅταν περνοῦσε τὸ καρβάνι του ὀσοι ἰθαγενεῖς τὸ συναντοῦσαν τοῦ ἔκαμαν τίς θερμοτέρας εὐχὰς, καὶ ποτὸ ὁ Ρεμπώ, μ' ὀλες τίς ληστεῖαις ποὺ ἐγίνοντο καθημερινῶς τότε σ' ἐκεῖνα τὰ μῆρη, δὲν ὀσάτη τὴν παραμικρότερον ἐπίθεσιν, δὲν ὀπῆρε θῆμα καμμιάς ὀσάτηαις.

Τρία χρόνια ἔχον περάσει ἀπὸ τότε ποὺ ἐγκατεστάθη στὴν Ἀφρικῆν κ' ἔχει μαζεψῆς ἤδη 100 χιλ. φράγκων κεφάλαιον. Εἶνε πειὰ εὐχαριστήμνος, γερός, ἐνθουσιαιμένος ἀπ' τὴν ζωὴ ποὺ κἀνε. Τίποτε δὲν τὸν λείπε. Μὰ ἔφαρνα ὀλα αὐτὰ σοφιάζονται μονομιάς σ' ἔρεῖμα!...

Τὸν Μάρτιον τοῦ 1892 αἰσθάνθηκε ὁ Ρεμπώ ἓνα δυνατὸ πόνο στὸ πόδι του. Σὲ λίγες μέρες ὀλη του ἡ κνήμη καὶ τὸ γόνατο πρίστηκαν, φούσκασαν, ἐγιναν ἐσθῶρ ὀάν ἔσθῶ. Τὸ πρᾶγμα ἦτανε σοβαρὸ. Ἐπρεπε νὰ μείνῃ ἐπὶ ἡμέρας στὸ κρεβάτι. Εἶπε τότες καὶ τοῦ τοποθέτησαν τὸ κρεβάτι του, — ἓνα κρεβάτι ἐκστρατιαις — ἀνάμεσα στὸ ταμειὸ του καὶ στὸ παράθυρο τοῦ μαγαζοῦ του κ' ἐκεῖ ἔκαμνε τὸς λογαριασμοὺς του, ἐνῶ μὲ τὸ διαπερατικὸν βλέμμα του παρακο-

λουθοῦσε στὸ βάθος τῆς αὐλῆς τίς ζυγαριὰς ποὺ ἐζύριζαν τοὺς σάκκους τοῦ καφέ καὶ τὰ δῆγματα.

Ὁ πόθος τὸ κακὸ ὀλοένα προχωροῦσε. Σὲ λίγες μέρες ἡ κνήμη τοῦ Ρεμπώ ἔξλιαινε ἐντέλως καὶ στὸ γόνατο του, ποὺ ὀλο καὶ φούσκασε, ἐνοιαισθε ἓνα διαπερατικὸν πόνο σὸν νὰ τὸν δάγκωνε κατὶ. Ὅβις στιγμὴν πειὰ δὲν ἔκλεινε μάτι. Εἶχε πυρετὸ, ἔκωνε διαρκῶς, ἐνοιαισθε μὴ μεγάλη ἀδυναμία σ' ὀλο τὸ ὀσῶμα. Ὅλα αὐτὰ τὸν τρομάριζαν. Τὸν κατέβαλε πανικὸς. Εἶδε τὸν ἑαυτὸ του ὀλομοναχο, σ' ἓνα ἄγνωστο μέρος: χωρὶς βοήθησῶ, χωρὶς γιαιτροῦς, καὶ οὐδέποτε ὀν ἐπρεπε νὰ φύγῃ, νὰ φύγῃ ἄμωστος. Τακτοποίησε λοιπὸν ὀπως - ὀπως τίς δουλειὰς του, εἶπε νὰ φορτώσουν τὰ ἐμπορεῖματά του στὶς καμήλαις, καὶ ἔφυγε.

Ἀπὸ τὴν ἡμέρα αὐτὴ ἄρχισε ὁ μεγάλος, ὁ τρομερὸς Γολγοθᾶς τοῦ ἀτυχου ποιητοῦ.

Κατὰ ὀυστασιον τῶν γιαιτροῶν ἐμπῆκε στὸ πρᾶτο βαροῦνι ποὺ βρῆκε καὶ γύρισε στὴ Γαλλία. Ἀπ' τὸν πυρετὸ καὶ τοὺς πόνοους εἶχε γίνῃ ἀδύνατος, σωστὸς σκελετὸς, καὶ ὀλη ἡ πλάτη του ἦταν πληγωμένη ἀπ' τὴν ἀκνησιον. Ὅσο γιὰ τὸ πόδι του ἦταν φασκιωμένο ὀάν μωσμίαι.

Στὴ Μασσαλία ἐγίνε εὐθὺς ἐκεῖνον ποὺ ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἀπ' τὴν πρῶτην στιγμὴ: Τοῦ ἔκαμαν τὸ ποῦδι!... Ἐλουτιχισμένον ποῦ εἶμαι!... ἐφάναζε. Τῶρα σὲ ὀλη μου τὴ ζωὴ θὰ εἶμαι ἓνας σκαπίτης!...

Μονῃ παρηγοριά εἶχε τὴν συντροφιά τῆς μητέρας του καὶ τῆς ἀδελφῆς του. Ἡ μῆτρα τοῦ ὀσώτου, μόλις ἔγινε λίγο καλύτερα τὸν ἄφηκε καὶ γύρισε στὸ χωριὸ τῆς, σ' ἓνα χωριὸ τῆς κεντρικῆς Γαλλίας. Κοντὰ του ἔμεινε μόνον ἡ ἀδελφῆ του κ' αὐτῆ τὸν παρα-

ΓΕΩΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΦΗΤΕΙΕΣ

Η ΘΑΛΑΣΣΑ ΑΠΕΙΛΕΙ ΝΑ... ΚΑΤΑΒΡΟΧΘΙΣΗ ΤΗΝ ΑΓΓΛΙΑ !...

Οι γεωλόγοι προβλέπουν ότι θαρθή μιά μέρα, έπειτα από πενήντα χιλιάδες χρόνια, πού η 'Αγγλία θα εξαφανισθή εντελώς απ' την επιφάνεια της γης ! Είνε γνωστόν σχετικώς ότι τα κύματα της θαλάσσης και μάλιστα του 'Ατλαντικού 'Ωκεανού, χιτώνιας με δύναμι στις άκτές, ύποσκάπτουν το έδαφος και παρασύρουν στόν βυθό το χώμα, ελαττώνοντας έτσι την επιφάνεια της ξηράς. Οι γεωλόγοι βεβαίον ότι εδώ και μερικώς χιλιάδες χρόνια, στην προϊστορική δηλαδή εποχή, η Γαλλία και η 'Αγγλία ήσαν ένωμένες με έναν Ισθμό, πλάτους άρκετών χιλιομέτρων. Τόν Ισθμό αυτό καταβρόχθισαν, σιγά - σιγά, τα κύματα, όπως θα καταβροχθίσουν μιά μέρα και την 'Αγγλία !...

Έχει παρατηρηθή σχετικώς με τόν θετικώτερον τρόπο ότι η θάλασσα τρώει κάθε χρόνο όχτω μέτρων έδαφος της 'Αγγλίας καθ' όλο το μήκος τών ακτών της. Η μεγαλύτερη καθίζηση γίνεται στην περιφέρεια του Γιορκσάιτ, όπου κάθε χρόνο καλύπτεται από την θάλασσα έδαφος πλάτους τριών μέτρων και μήκους πολλών χιλιομέτρων. Στην κομητεία του Νόρφολκ και κατά μήκος τών άκτων του Σουσσέξ και του 'Εσσεξ ή καταστροφή είνε άκόμα μεγαλύτερη. 'Υπολογίζεται ότι απ' το 1530 μέχρι σήμερα, το δουκάτο της Κορτουάλλης έχει χάσει κατ' αυτόν τόν τρόπο την μισή έκτασή της έπιφανείας του. Το ίδιο φαινόμενο άλλως τε παρατηρείται, σε μικρότερον όμως κλίμακα, και στις γαλλικές άκτές του 'Ατλαντικού, όπου κάθε χρόνο σκεπάζεται απ' τη θάλασσα έδαφος 1 1/2 - 2 μέτρων. Πολύ μεγαλύτερη είνε η καταστροφή στις άκτές του Βελγίου και της 'Ολλανδίας, τα όποια υπολογίζεται ότι θα έχουν εξαφανισθή από του προσώπου της γης, πολύ γρηγορώτερα απ' την 'Αγγλία.

Η παράδοσις άλλως αναφέρει ότι κατά μήκος τών Γαλλικών και τών 'Ολλανδικών ακτών, ήσαν άλλοτε άρκετές μεγάλας και πλούσιαι πόλεις όπως το Σιαφόρεν, η πόλις του 'Υς και άλλες, τις όποιες καταβρόχθισεν ο διάφορος έπος της θάλασσα, άλλως ξαφνικά και άλλες σιγά - σιγά.

Κατά τους γεωλόγους λοιπόν, η βασιλεία των θαλασσών Μ. Βρετανία, θα φαγωθή απ' αυτή τη θάλασσα απ' ης κυριαρχούς και βασιλείς !...

σταθήμε ως το τέλος. Παρά την έγχειρσις πού τούχινε η κατάστασις του έβελιωθήκε προσωρινώς μόνον. Οι πόνοι τών ξαναπασαν ος λίγο και οι γιαντιοί δέν καταλάβαιναν τίποτε, η μάλλον καταλάβαιναν ότι η άρρώστια του ήταν θανάσιμη και δέν υπήρχε καμμία έλπις σωτηρίας. 'Οχι μόνον το πόδι πού είχε κοπεί, άλλ' όλο το κορμί του Ρεμάλ ήταν δηλητηριασμένο, και η μόλυνσις προχωρούσε όλοένα.

Ματόσο έκείνος ήθελε να γυρίσθ στην 'Αφρική, στις δουλείες του, στόν φλογερό ήλιο πού έλαμπε πώς θα τόν έκαμνε καλά. Η αδελφή του, η 'Ισαβέλλα δέν τολμούσε τίποτε να του πη, μολονότι ήξερε, μολονότι ήτανε σίγουρη πειά, πώς ο αδελφός της θ' απέθνηκε.

'Ελπίζοντας στό τέλος ότι θα ανέλαμβαν κάποιος ξκανε ένα ταξείδι εις την πατρίδα του και πέρασ από το Παρίσι. Οι γιατροί πού τόν είδαν στό Παρίσι του έδωσαν άόριστες συμβουλές. Καί ο ίδιος είχε άρχισι να νοιώθη ότι ήταν πολύ σοβαρή η κατάστασή του. 'Ελπίζε φυτόσο άκόμη. - 'Αδελφούλα μου, έλεγε στήν 'Ισαβέλλα, να ίδης ότι η 'Αφρική θα μου κάνη καλό. - 'Ναί, ναί, 'Αρθούρε, στό άπαιτούσος έκείνη μόλις καταρθώνουσα να πνίξη τους λυγμούς της, θα γίνης καλά !...

Η 'Αφρική Πάντα ατάν ήσυλογίζτανε, τις δουλείες του, τα κέρθη του ! Τούδε καντηρήσι η μόνη του σκέψη, και τούφεργε κάποιον άνακοήφισθ.

'Όταν γύρισθ στην Μασσαλία, η κατάστασις του ήταν άπελπιστική. Σαναπήσ στό ίδιο νοσοκομείο πού είχε προτοπάει όταν είχε φθάσει από την 'Αφρική Δυό άλλόληγουσ μήνες πάλαινε με το θάνατο, άν και καταλάβαινε πειά ότι στό τέλος θάβγαίνε νικηφόρος.

'Επιτέλους δέν άργησε να τόν λυτρώσθ ο θάνατος από τα βάσανα του... Έχει πεισσι πλέον ος βαθύ λήθαργο κ' άδελφή του θέλοντας να διατηρήσθ μιά τελευταία άνάμνησθ του τόν σκεπάζουσε με μάτια θολά απ' τα δάκρυα !...

Στις δυό το άπόγευμα, η κάμαρα του άρρώστου φωτισήκε, λίγο περισσότερον, από μιάν άκτινα του ήλιου...

'Ο Ρεμάλ εξαφνα έξπνησθ απ' τόν λήθαργο του. 'Ανοίξ τα μάτια του, χαμογέλασε κ' ύστερα τα ξανάκλεισε.

Πέθανε !... έψηθύρισε κάποιος. Καί πράγματι, τη στιγμή έκείνη ο Ρεμάλ είχε πέθανε. Η Γαλλία είχε χάσει πολύ νέο άναν απ' τους μεγαλύτερους ποιητιάς της !..

ΠΡΩΤΑΠΡΙΛΙΑΤΙΚΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΣΤΕΙΑ ΚΑΙ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ο χαρακτήρισμός της Πρωταπριλιάς από τόν μακαρίτη Θεοτόκη Πώς η Πρωταπριλιά έσωσε από μιά δύσκαλη σιτηγή τόν Δηληγιάννη. Πότε λένε ψέματα στη Μακεδονία. Πρωταπριλιάτικα άστεια τών έφημων ριζών. Ένα πάδωμα τού μακαρίτη Χ. Τρικούπη. Πώς κέλλασε ένας άγγλος στέν Παρθενάνα !... Η μενεμαχία δυό λογίων, κτλ. κτλ.

Σύμφωνα με τόν έπίσημον πρόγραμμα πού καθιέρωσαν οι αιδώνες, την Πρωταπριλιά από την ώρα πού θα άνατείλθ ο ήλιος, έως την ώρα πού θα δύσθ και πέραν άκόμα, έως τα μεσάνυχτα, η ισχύς του κωδικού της ήθικης και της άλήθειας άνοτεί. Καθένας έχει το δικαίωμα να ληψ ψέματα έλεύθερα. Έτσι όλοι ψεύδονται, άλλως γιατί το άπαιτεί η ήμερα κ' άλλως γιατί είνε ψεύτες ές ίδιουσυγκρασίας.

Ο μακαρίτης Θεοτόκης έλενε για τα ψέματα της Πρωταπριλιάς : - Τα ψέματα αυτά δέν έχουν καμμίαν «τεχνικήν» αξίαν, διότι τέλος πάντων, είνε ψεύθη... ψεύτικα !...

Μιά φορά, μέσα στη Βουλή, έπροκάλισαν τόν Προθπουργόν Θεόδωρο Δηληγιάννη, να κάρη έπισημώς δηλώσους περι της δράσεως και τών σχέσεων και ετίθησθ του Κράτους, άπεναντί της περιήγησθ διά τόν πόλεμον του 1897. - 'Εθνικώς 'Ετιορείος.

Ο Δηληγιάννης, άναστήσθ στο βήμα έδλωσθ, ότι για λόγους έθνικώς δέν δύναται να μιλησθ επί του ζητήματος αυτού.

Αυτό όμως έδωσθη ως άπορηγή έκ μέρους της Κυβερνήσεως και η άντιπολιτευσις θεοφροβός δαμονικώδης.

Τότε σηκώνεται κάποιος βουλευτής κυβερνητικώς και άποτεινόμενος στόν Δηληγιάννη, τού λέει :

- Μπορείτε σήμερα κύριε Πρόεδρε να κάμετε δηλώσους στη Βουλή, χωρίς να κινδυνεύσουν τα 'Εθνικά συμφέροντα, γιατί ό,τι κ' άν πης δέν θα γίνθ πιστευτόν !...

- Γιατί ; ρώτησε έκπληκτός ο Δηληγιάννης, τί ήμερα είνε σήμερα ;

- Πρωταπριλιά !

Το άπαιτούσθ αυτό, τόσο άσπίρη φράγκε, ώστε έδωσαν στά γέλια και η άντιπολιτευσις ξεθύμανε μ' αυτό, και δέν έπέμεινε στενοχωρούσα τόν Δηληγιάννη να κάρη άποκαλυψήσι πού δέν έφρεσε να γίνου.

Η Πρωταπριλιά όμως, πού έσπασε τόν Δηληγιάννη στήν παραπάνω περίστασι, δέν είνε έθιμο έλληνικό. Το έχουμε πάρει από την Εύρώπη.

Οι Κουτσόβλαχοι πάλιν και άλλως πληθυσμοί της Μακεδονίας, έχουν ως ήμεραν ψεύδους, την 1ην Ματίου αντί της Πρωταπριλιάς.

Μιά φορά, πριν τών πολέμων, αί 'Αθηναίκες έφημερίδες το θεοφροβαν ως ύποχρεώσι να δημοσιεύσουν την πρωτην 'Απριλίου ένα πρωταπριλιάτικο ψέμμα, για να γελάσουνε τους άναγνώστας τών.

Άλλοτε λοιπόν έδημοσιεύαν ότι ένα κύβος μεγάλος έξεβράσθη στό Φάληρο και κάρτανε ο κόσμος να το ίδθ και άλλως ότι το άεροπλάνο του 'Αρνώτιθ θα πετούσε σιδ «Πεδιον του 'Αρεως» και μαυτεύτανε έκεί κοσμος και κομοταρής για να διασκεδάσθ.

Πολλά από τα πρωταπριλιάτικα αυτά ψέματα τών έφημερίδων έμειναν ιστορικά.

Μιά φορά μάλιστα την έπαθα κ' ο ίδιος ο Τρικούπη.

Ήταν τότε προθπουργός κ' ένα πριε διαβάζοντας τις έφημερίδες έμεινε μ' άνοχθ το στόμα !... Τι είχε συμβεί !... Έλχε διαβράσει ένα φύλλο, οι ένως άγγλος περιηγητής, άποειραθείς μ' άνεβθ στό άδάμα του Παρθενώνος, έμεινε σφηνωμένος μεταξύ τών μαρμαρών και δέν μπορούσε πειά να βγθ !... Η έφημερίς έγραφε επί πλέον ότι οι είδικοί άπεφάνθησαν ότι για να σωθθ ο περιηγητής έπρεπε να κρημισθθ ο τοίχος τού ναού, γιατί άλλώς ο άτυχής άγγλος ήταν καταδικασμένος να πεθάνθ εκεί έπάνω !...

Έντρομος ο Τρικούπης έκάλεσε τόν μακαρίτη Κοσανόκο, πού ήταν τότε διευθυντής της 'Αστυνομίας, και τόν έστειλε να πληροφορηθθ άμέσως τι συμβαίνει !

Φαντασθήτε πειά τί γέλια έκαμσε ο κόσμος, όταν έγνώσθη κατόπιν το πάθημα του Τρικούπη.

Άλλοτε πάλιν άνεγρήθη πρωταπριλιάτικα η είδησις ότι θα μονομαχούσαν μεταξύ τους δυό γνωστοί λόγιοι !...

Η είδησις έπιταυθή, έπικλουθήσθ άναστατάσις, και κομμάκης έτρεχε να ίδθ την μονομαχία και τα άστυνομικά όργανα έποδομαζιάζόντουσαν τρέχοντας γά να την έμποδίσουν !...

Μιά άλλη Πρωταπριλιά άνεγρήθη ότι άνευρέθη η κεφαλή ένός περιήρημου αρχαίου αγάλματος, και παρεδόθη τού γαρφειον της έφημερίδος. Το ύπομνησθ της Παιδείας έστειλε άμείσως να την παραλάβθ, και η έφημερίδα του παρέδωσθ καλά τυλιγμένο και τακταρισμένο ένα... βοϊδοκέφαλο !...

